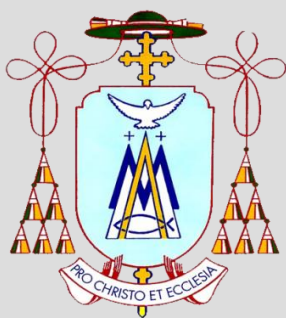
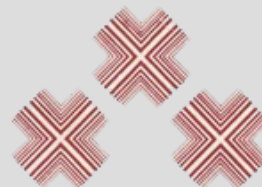

GAISMAS TAKA

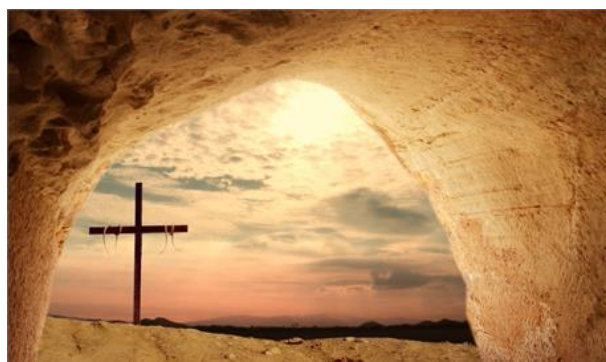
*Rēzeknes - Aglonas diecēzes
un biedrības „Latgalieši” laikraksts*

Nr. 2 (91), 2016. gada Lieldienu laiks

Būsim nevis neticīgi, bet ticīgi

Baznīcas liturģija šodien aicina visus priecāties. Arī tos, kuriem nav svešas ciešanas, tos, kuri dažas dienas atpakaļ zaudējuši tuviniekus, tos, kuriem nav naudas nopirkt Lieldienu mielastu. Bieži ir tā, ka cilvēkiem tuvāki liekas Kristus Dzimšanas svētki, tai pat laikā nāve un tas, kas tai seko - ticība augšāmcelšanai - liekas esam kaut kas ļoti tāls. Tomēr neviens neteiks, ka nezina par nāves esamību. Esam redzējuši bērū ceremonijas, dzirdējuši par ceļu satiksmes un citos negadījumos bojā gājušajiem, par tiem, kuri mirst no nedziedināmām slimībām. Mirst gan veci, gan jauni. Tādos brīžos vēl spēcīgāk izskan jautājums par cilvēka dzīves jēgu.

Cilvēki dēvē kapsētas par mirušo valstību, bet kristieši tās sauc *Campo Santo* - svētie lauki, Dieva lauks vai cerības vieta, jo kapsēta ir sējas lauks, kur mirušie augšāmcelsies jaunai dzīvei.

Jēzum Kristum, kurš ir augšāmcēlies, ir vara arī mūsu iznīcīgajai miesai dot jaunu dzīvi.

Evaņģēlijs mums vēstī: “Kristus ir uzvarējis nāvi un dzīvei devis Evaņģēlija gaismu. (..) Bet, ja Kristus nav augšāmcēlies, tad veltīga ir jūsu sludināšana, tukša ir jūsu ticība.” (1 Kor 15,14) Patiesi bez Kristus augšāmcelšanās Baznīcas mācība būtu tukša runāšana un atsaukšanās uz vienu no daudzajiem Palestīnas mācītājiem.

Apustulis Pēteris simtņieka mājā Cēzarejā apliecina, ka viņš ir Lieldienu notikumu liecinieks. Ļoti īsi viņš runā par sava Mācītāja Jēzus zemes dzīves vēsturi. Redzam, ka augšāmcelšanās ir ticības Kristus kulminatīva patiesība. Augšāmcelšanās ir paties notikums: vēsturisks un reizē transcendentis, t.i., tas paliek ārpus mūsu pieredzes. Kā liecina jaunā derība, šo notikumu apstiprina vēsturiskas zīmes.

Notikumu pirmais elements ir tukšais kops. Visi četri evaņģēlisti ir vienisprātis par to, ka dažas sievietes nedēļas pirmajā dienā dodas uz Jēzus kapu. Kapa apmeklēšanas iemesls ir mīlestība uz Jēzu un vēlēšanās vēlreiz izteikt savas sāpes sakarā ar pēkšņo šķiršanos. Sievietes atrod kapu atvērtu un tukšu, kas izsauc bailes un apjukumu, neizpratni par notikušo. Ja kāds ir paņēmis Jēzus miesu un aiznesis, tad kas, kāpēc un uz kurieni?

Turpinājums 2. lpp. ➤

→ *Sākums 1. lpp.*

Atpakaļceļā viņas ierauga augšāmcēlušo Jēzu. No šī brīža tukšais kaps iegūst īpašu nozīmi. Pēc jūdu tradīcijas sievietes liecība nebija spēcīgs arguments, kas bieži pat netika ņemts vērā, tāpēc Pēteris un Jānis, uzzinājuši no Marijas Magdalēnas, ka akmens no kapa ir atvelts, tūlīt pat dodas visu personīgi pārbaudīt.

Pēterim un Jānim atrastie argumenti liekas pietiekoši, lai ieticētu augšāmcelšanai. Viņi zināja Rakstus, kas runāja un pravietoja Jēzus augšāmcelšanos no mirušajiem, taču līdz tam nebija tos sapratuši. Tomēr ne visiem šie argumenti likās pietiekoši. Īpaši te izceļas sv. Toms. Viņa ticība bija atkarīga no Jēzus miesas pārbaudes: "Kamēr neielikšu roku Viņa naglu brūcēs, neticēšu." Jāatzīst, ka Toma eksperiments ir pat brutāls. Likst roku nesadzijušās brūcēs! Ja Kristus nebūtu augšāmcēlies, šāda veida pārbaudei vajadzētu izsaukt sāpju vaidu. Tomēr Kristus pats iedrošina Tomu, lai "viņš būtu nevis neticīgs, bet ticīgs" (Jņ 20,27).

Nekas neliecina par to, ka šīs tikšanās ar Augšāmcēlušo nebūtu vēsturiski fakti. Analizējot Evaņģēliju tekstus, no tiem izriet, ka apustuļi nepavisam negaidīja šīs tikšanās. Tieši otrādi: pēc Jēzus kapā guldīšanas viņi bija vīlušies un nomākti, izklīda katrs uz savu pusi, un katra tikšanās ar augšāmcēlušo Jēzu viņiem bija negaidīta.

Tiem, kuri piedalījās šajās tikšanās ar Jēzu, acīm redzami trūkst vārdu, lai aprakstītu šo neparasto notikumu. Tā bija pilnīgi jauna pieredze, kas izgāja ārpus visiem pārdzīvojumiem, kādi bija bijuši iepriekš. Tomēr pirmās kristiešu kopienas ticība Augšāmcēlušajam ir ļoti noteikta, jo balstās uz to konkrēto personu liecībām, kuras kristieši pazina personīgi un lielākā daļa no kurām dzīvoja starp viņiem.

Daudzas tikšanās ar augšāmcēlušo Jēzu notika Galilejā. Evaņģēlijs apraksta daudz brīnumskaistu brīžu, kuros var atrast prieka pilnību, dedzības pilnību, mācīšanas iesākumu pilnīgo vienotību. Mēs lasām par zveju uz ezera, kad Jēzus krastā gaida apustuļus un piedalās maltītē. Lasām, kā Jēzus piešķir varu Pēterim. Iedziļinoties Evaņģēlija aprakstā par augšāmcelšanos, mums jāatzīst, ka kaut arī paša augšāmcelšanās notikuma aculiecinieku nav un nav arī iespējams pateikt, kā augšāmcelšanās notikusi no fizioloģijas un fizikas viedokļa, tomēr pats augšāmcelšanās fakts ir vēsturiski pamatots un drošs.

Ja augšāmcelšanās būtu apustuļu izdomājums, tad viņi drīz vien būtu no tā atteikušies, kaut vai ņemot vērā to pieredzi, kāda bija Pāvilam Atēnās: grieķiem iepatikās Pāvila sludinātais filozofiskais ievads, un viņi sāk ar interesi klausīties. Taču tad, kad Pāvils sludina par Kristus augšāmcelšanos, viņi tūlīt pat aiziet teikdami, ka paklausīsies par to citreiz. Sv. Pāvila gadījumā loģiski būtu vairs nekad neatgriezties pie augšāmcelšanās tēmas, ja jau tās dēļ klausītāji aiziet. Taču vai gan ir iespējams sludināt Kristu, nerunājot par Viņa augšāmcelšanos? Tieši to sv. Pāvils saka: "Ja Kristus nebūtu augšāmcēlies, veltīga ir mūsu sludināšana, tukša ir arī mūsu ticība." Tieši augšāmcelšanās pirmo gadsimtu misionāru sludināšanai piešķīra dinamismu, un tie paši cilvēki, kuri Jēzus ciešanu dienās atstāja Viņu un aizbēga, kļuva ticības apliecinātāji, liecinieki, beigās mocekļi, lai apliecinātu, ka Jēzus ir dzīvs.

Kāda patiesība izriet no Kristus Augšāmcelšanās svinībām? Kristus ir pirmais, kas triumfē pār nāvi un dzīvo. Nāve ir cilvēka dzīves pamatproblēma. Kā kristieši ticam, ka viens Cilvēks ir uzvarējis nāvi, un ticam, ka augšāmcēlušais Kristus aizvedīs arī mūs līdz uzvarai. Lai mums visiem šī patiesība sniedz prieku un gaišu cerību mūsu Kunga Jēzus Kristus Augšāmcelšanās svinībās, jo Viņš ir patiesi augšāmcēlies! Alleluja!

Jānis Bulis

Rēzeknes – Aglonas diecēzes bīskaps

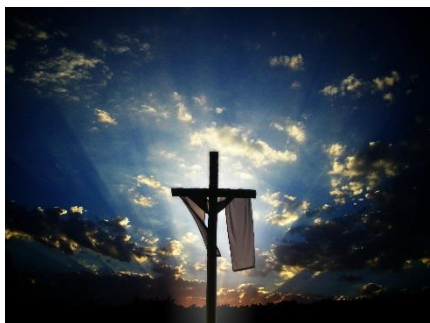
Lieldienu oktāva

Kunga Augšāmcelšanās ir Baznīcas galvenās svinības, tāpēc tās tiek svinētas īpaši krāšņi. Tās sākas Lieldienu naktī un turpinās oktāvu, tas ir, astoņas dienas pēc Lieldienām, un noslēdzas Lieldienu otrajā jeb Kunga Žēlsirdības svētdienā.

Šajās dienās sv. Mises lasījumi pauž līksmu prieku par augšāmcelšanos, kā arī lielās pārmaiņas, kas ienāca apustuļu un pirmo kristiešu dzīvēs pēc Jēzus Lieldienu noslēpuma, un ticīgie ir aicināti ar atvērtu sirdi pievērsties šiem Svētajos Rakstos aprakstītajiem notikumiem un aktualizēt tos savā ikdienā.

Jāņem vērā arī tas, ka Lieldienu oktāvas piektdienā atturība no gaļas ēdieniem nav saistoša.

„Gaismas Taka” redakcija

Augšāmcelšanās, kas dāvā pestīšanu

Mūs atpestī ne tikai Kristus mīlestība uz krusta, bet arī dzīves cerība, ko Tēvs dāvā caur sava Dēla augšāmcelšanos. Ja stingri ticam augšāmcelšanai, mūsu rīcību vairs nevada nāves bailes. Nāvi, krustu un ciešanas mēs spējam pieņemt tikpat brīvi kā Kristus, kurš to visu pieņem nevis kā nepanesamu ļaunumu, bet izvēlas to aiz mīlestības, lai dāvātu sevi. „Es atdošu savu dzīvību, lai es to atkal atgūtu. Neviens to nav man atņēmis.” (Jņ 10, 17 – 18)

Mēs varam visu to uzņemties, lai atbrīvotu citus, un paši tomēr paliekam dzīvi, jo mūsu skatiens lūkojas tālāk par nāvi – uz mūžību. Tādējādi ticība augšāmcelšanai kļūst par spēku, kas palīdz pieņemt krustu, ko atradīsim, pildot savu misiju. Kristus, kuram sekoja, mūs māca upurēties mīlestībā tikpat pilnīgi kā Viņš. Tēvs arī mums dāvās augšāmcelšanos. Tā mēs sapratīsim, ka Dievs mūs glābj nevis no nāves, bet caur nāvi. Viņš nāk nevis tāpēc, lai novērstu ciešanas, kas neizbēgami pavada apņemšanos radikāli sevi dāvāt, bet lai atklātu mums augšāmcēlušos Kristu, Viņš dāvā cerību, kas mūs balstīs, kad piedzīvosim ciešanas.

Nāve ir pāreja uz pilnīgu dzīvi, brīdis, kad dievišķā dzīve pārlejas pāri cilvēciskajai būtībai, novērsdama visus ierobežojumus. Teiktais attiecas ne tikai uz fizisko nāvi, bet arī uz aizliegšanos, savu uzskatu maiņu, Kristus skatiena pieņemšanu, atteikšanos no sava gara, kas ir egoisma un pasaulīgu uzskatu apzīmogots, lai mūs piepildītu Kristus Gars, kurš mudina mūs sevi brīvi ziedot mīlestībā. Kas dzīvo ar Kristus Garu, pilnīgi un galīgi kļūs līdzdalīgs Viņa augšāmcelšanās un Viņa dzīves pilnībā. Ticības dzīvē pārmaiņus pienāk gan nāve, kuru pieņemam mīlestībā, gan augšāmcelšanās, kas mūs pilnvaro dzīvot daudz priecīgāk, brīvāk un ar lielāku virzības spēku.

Kopā ar Kristu, augšāmcēloties no savām nāvēm, mēs, kļuvuši patiešām dzīvi un dzīvīgi, tālāk turpināsim savu pestīšanas misiju personiskajā dzīvē, ģimenē, sabiedrībā un visā pasaulē.

sv. Ignācijs no Lojolas

Stāsti pasaulei par manu bezgalīgo žēlsirdību

Kunga Žēlsirdības svētdiena

3. aprīlī

2015./2016. gadu pāvests Francisks ir izsludinājis par Ārkārtējo Dieva žēlsirdības jubilejas gadu, norādot, ka mūsdienu pasaulei ir jāsteidzas žēlsirdīgā Tēva patvērumā, kā to darīja pazudušais dēls Lūkasa Evaņģēlijā aprakstītajā līdzībā.

Dieva žēlsirdības godināšanu ieviesa pats Kristus, parādoties Polijā mātai Faustīnai Kovaļskai. Savu parādīšanos laikā svētajai Faustīnai Jēzus vairākkārt lūdza, lai dievišķajai žēlsirdībai tiktu veltīti svētki Lieldienu otrajā svētdienā un liturģiskajos tekstos tiktu runāts par Gandarīšanas sakramenta iedibināšanu, par dievišķās žēlsirdības tiesu.

„Lai gan Lieldienu otrā svētdiena ir Žēlsirdības svētki, bet ir jābūt arī žēlsirdības darbiem, kas izriet no mīlestības uz mani. Jums ir jāizrāda žēlsirdība pret savu tuvāku vienmēr un visur. Jūs nedrīkstat no tā izvairīties (*Faustīnas dienasgrāmata, 742*).”

Šie svētki, kas jau bija ieviesti Polijā un svinēti Vatikānā, vispārējā Baznīcā tika izsludināti 2000. gada 30. aprīlī – mātas Faustīnas kanonizācijas dienā. Dievišķā kulta un Sakramentu disciplīnas kongregācijas dekrētā norādīts, ka „visā pasaulē Lieldienu otrā svētdiena tiks dēvēta par dievišķās Žēlsirdības svētdienu kā nemitīgs aicinājums kristīgajai pasaulei palāvībā uz dievišķo labsirdību saskatīt grūtības un pārbaudījumus, ko cilvēce piedzīvos turpmākajos gados”. Šis ir augstākais Apustuliskā Krēsla apstiprinājums, kādu Baznīca var piešķirt privātai atklāsmei, tādējādi izpildot Jēzus lūgumu, ko Viņš izteica svētajai Faustīnai:

„Vienā no parādīšanās reizēm es dzirdēju šos vārdus: „Mana meita, pastāsti visai pasaulei par manu neaptveramo žēlsirdību. Es vēlos, lai Žēlsirdības svētki būtu patvērums un aizsargs visām, bet īpaši nabaga grēcinieku dvēselēm. Šajā dienā ir atvērti manas maigās žēlsirdības visdziļākie krājumi. Es izleju žēlastību okeānu pār tām dvēselēm, kuras tuvojas manas žēlsirdības avotam. Dvēsele, kas dosies uz grēksūdzi un pieņems svēto Komūniju, saņems pilnīgu grēku un soda atlaišanu. Tajā dienā ir atvērtas visas dievišķās slūžas, caur kurām plūst žēlastība. Lai dvēsele nebīstas man tuvoties, pat ja tās grēki ir purpursārti. Mana žēlsirdība ir tik liela, ka neviens cilvēka vai eņģeļa prāts nespēs to izprast nemūžam. Viss, kas pastāv, ir nācis no manas žēlsirdības. Katra dvēsele mūžam kontemplēs manu mīlestību un žēlsirdību. Žēlsirdības svētki izceļas no manas labsirdības dziļumiem, un es vēlos, lai tie tiktu svinēti Lieldienu otrajā svētdienā. Cilvēcei nebūs miera, kamēr tā nepievērsīsies manas žēlsirdības avotam.” (*Faustīnas dienasgrāmata, 699*)

Nāc un seko man... (Mt 9, 9)

Labā Gana svētdiena

17. aprīlī

Labā Gana svētdiena ir vispasaules lūgšanu diena par aicinājumiem uz garīgo kārtu, kad kristieši tiek aicināti pārdomāt Dieva aicinājuma nozīmi. Kristiešu uzskats par aicinājumu ir ietverts vienā dziļdomīgā frāzē: „Visi ir priesteri, daži ir priesteri, tikai viens ir priesteris.” Kristieši vienmēr ir apzinājušies mūsu Kunga Jēzus Kristus, vienīgā Vidutāja starp Dievu un cilvēci, īpašo priesterību. Visu ticīgo vispārējā priesterība, katra kristītā dalība Kristus priesterībā īpašu uzvaru guva pēc Vatikāna II koncila. Mūsdienās daudziem cilvēkiem ir grūti izprast dažu ticīgo priesterību, to, kuri ir aicināti uz saistībām visa mūža garumā kalpot kā ordinēti kalpotāji.

Šī pārprašana, kā arī citas lietas ir viens no nozīmīgākajiem aicinājumu krīzes cēloņiem Baznīcā. Ja mēs daudz skaidrāk izprastu ordinētā kalpojuma dabu un jēgu, mēs censtos iedrošināt sevi un citus atbildēt Dieva aicinājumam uz šādu dzīvesveidu.

Priesteri-misionāri mēdza reklamēt savu dzīvesveidu ar saukli: „Pievienojies mums, un tu redzēsi pasauli.” Šis sauklis sola iespēju skatīt plašo pasauli, bet neko nemin par upurēšanos, kas ir misionāra ikdienas sastāvdaļa. Šis sauklis arī virza uz ordinēto priesterības pārprašanu tos, kuri šo saukli dzird un tam atsaucas.

Turpretī šīs dienas Evaņģēlija fragmentā Jēzus sniedz citu kalpojuma raksturojumu. Viņš runā par ganiem. Gana dzīve bibliskajos laikos saistījās ar sevis upurēšanu. Bija divu veidu gani. Pirmais no tiem bija algots gans, kuram aitu pieskatīšana bija tikai darbs, un viņš neriskētu ar savu dzīvību ganāmpulka dēļ. Redzot nākam vilkus vai laupītājus, viņš būtu aizbēdzis un pametis ganāmpulku iebrucēju rokās. Jēzus saka, ka Viņš nav tāds gans.

Otra veida gans ir ganāmpulka īpašnieks, kurš izaug līdzās savam ganāmpulkam un visu dzīvi paliek kopā ar to. Viņš pazīst katru aitu ganāmpulkā. Viņš katru sauc vārdā un par katru varētu pastāstīt kādu īpašu stāstu. Viņš rūpējas par katras un visu vajadzībām. Ja uzbruktu vilki vai laupītāji, viņš riskētu ar savu dzīvību, lai aizstāvētu ganāmpulku. Viņš ir labais gans, kurš atdod savu dzīvību par savām avīm.

Jēzus ir Labais Gans. Viņš atdeva savu dzīvību par savām avīm, tas ir, Baznīcu. Viņš aicina Baznīcā katru pēc viņa spējām kopīgi rūpēties par ganāmpulku. No mūsu vidus Viņš arī aicina personas vadīt Dieva ganāmpulku visa mūža garumā. Šie cilvēki ir aicināti vairāk nekā pārējie ticīgie piedalīties Jēzus, Labā Gana, dzīvē un darbos. Ja tu šodien saklausī Dieva aicinājumu uz šādu dzīvesveidu, nenocietini savu sirdi. Bet, ja nedzirdi šādu aicinājumu, tad dari visu, kas ir tavos spēkos, lai iedrošinātu tos, kuri uz to ir aicināti, bet vēl nav tik droši, lai sekotu Jēzus, Labā Gana, pēdās.

Baznīca pasaulē

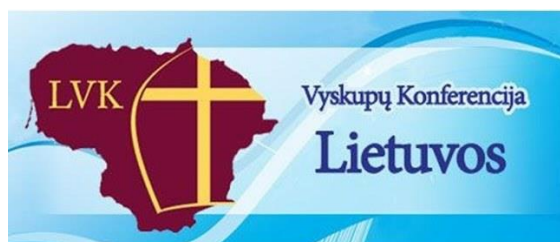
Baznīca Indijā uzsāks jauno mocekļu kanonizācijas procesu

Indijas bīskapi grib pagodināt Orisas mocekļus. Šajā sakarā tie atbalsta Kutakas-Bubanesvaras bīskapa Džona Barvas vēlmi uzsākt 2008. gadā noslepkavoto kristiešu kanonizācijas procesu.

Uzbrukumi Orisas pavalstī sākās 2008. gada 25. augustā, jo hindu ekstrēmisti apsūdzēja kristiešus viņu līdera slepkavībā. Vajāšanas ilga 4 mēnešus un to laikā tika nogalināti vairāk nekā 100 kristieši, izpostītas 350 baznīcas un 6500 kristiešu mājas. Tūkstošiem kristiešu tika ievainoti un palika bez pajumtes. 56 tūkstoši bija spiesti atstāt savus ciematus. Kopš tā laika Baznīca Orisā katru gadu piemin vajātos kristiešus. Tika noteikta valsts mēroga lūgšanu diena un tika nolemts uzsākt „Indijas jauno mocekļu” kanonizācijas procesu, par ko tika runāts nesen notikušās bīskapu plenārās asamblejas laikā. Šādas tikšanās Indijā notiek reizi divos gados.

Lietuva: ekonomiskie resursi katoļu medijiem

Šī gada 22. un 23. februārī Viļņā notika Lietuvas Bīskapu konferences locekļu tikšanās. Svarīgs jautājums sanāksmes darba kārtībā bija katoļu mediju lomas stiprināšana. Deviņi bīskapi nolēma investēt jaunus ekonomiskos resursus tanī personālā, kas diecēzēs jau strādā komunikācijas laukā un atbalstīt formāciju tur, kur vēl ir šāda personāla trūkums. Pusi līdzekļu mediji

saņems no 50. Pasaules Sociālo komunikāciju dienas kolektes, kas tiks vākta 8. maijā, bet otro pusi no pašām diecēzēm.

Tikšanās laikā Lietuvas bīskapi runāja arī par Caritas attīstību un vēsturiskā mantojuma aizsardzību, sevišķi, par svarīgu Baznīcas dokumentu saglabāšanu. Daudziem dokumentiem, kuri ir vecāki par 100 gadiem un kuri ir saglabājušies draudzēs padomju varas gados, šobrīd ir vajadzīga īpaša apstrāde, lai tie neietu zudumā. Tā kā 6. marts ir pasludināts par Lūgšanas par lietuviešiem pasaulē dienu, tad šajā sakarā visos kontinentos draudzēs, kur ir lietuvieši, tika izplatīta speciāla lūgšana, lai tādējādi veicinātu gara vienotību.

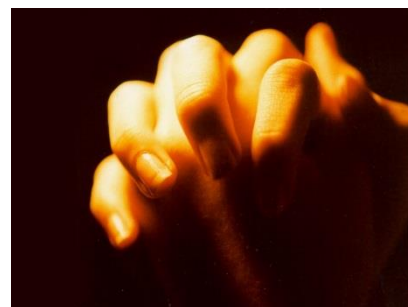
Polija gatavojas kristianizācijas 1050 gadu jubilejai

Vatikāna valsts sekretārs kardināls Pjetro Parolins būs pāvesta Franciska speciālais sūtnis Polijas kristianizācijas 1050 gadu jubilejas svinībās, kas šī gada 15. un 16. aprīlī notiks Poznaņā un Ģņieznā, informē Apustuliskā nunciatūra Varšavā. Polijas Bīskapu konferences preses sekretārs priesteris Pāvils Ritels Andrianiks pastāstīja, ka episkopāta vadītājs arhibīskaps Staņislavs Gondeckis bija vērsies pie pāvesta Franciska ar lūgumu nominēt savu sūtni Polijas kristianizācijas jubilejas svinībās. Vatikāna valsts sekretārs Polijā ieradīsies 14. aprīļa vakarā. Kardināls Parolins piedalīsies visos jubilejas pasākumos, ziņo Katoļu informācijas aģentūra.

Ir svarīgi sarunāties ar Kungu

Lūgšana ir cīņa ar Dievu, un tai jābūt vaļširdīgai un neatlaidīgai. Mums jālūdzas tā, kā atklāti sarunājamies ar kādu draugu. Šāda lūgšana izmaina mūsu sirdi, jo ļauj labāk iepazīt Dievu tādu, kāds Viņš ir patiesībā. Dievs gribēja sodīt tautu, jo tā sev uztaisīja elku – zelta teļu. Taču Mozus neatlaidīgi lūdzās, lai Kungs mainītu savus nodomus. Šī lūgšana bija īsta cīņa ar Dievu. Mozus gribēja izglābt tautu. Viņš māca, kā ir jālūdzas. Viņš mums atklāj, ka jālūdzas vaļširdīgi, bez bailēm un neatlaidīgi. Lūgšana var būt arī sava veida diskusija ar Dievu, kad liekam priekšā dažādus argumentus.

Lūgšana Mozum palīdzēja rast skaidrību. Tāpat notiek arī ar mums. Lūgšana pārveido mūsu sirdi. Tā ļauj mums labāk saprast, kāds ir mūsu Dievs. Tieši tāpēc ir svarīgi sarunāties ar Kungu. Jārunā nevis tukšiem vārdiem, „kā to dara pagāni”, bet reāli: „Skat, Kungs, man ir tāda un tāda problēma ģimenē, ar manu dēlu, ar to un to... Ko varētu darīt? Tu taču nevari mani tā vienkārši pamest!” Tā ir lūgšana! Bet vai tā paņem daudz laika? Jā, tā prasa laiku.

Tas ir laiks, kas vajadzīgs, lai labāk iepazītu Dievu. Svētie Raksti atklāj, ka Mozus runāja ar Kungu aci pret aci, kā ar draugu. Tieši tādai jābūt arī mūsu lūgšanai. Tai jābūt vaļširdīgai, neatlaidīgai, argumentētai. Svarīgi, lai mūsu sirds būtu atvērta. Mozus nokāpa no kalna stiprināts. Tāpat arī mēs lūgšanā saņemsim iekšēju spēku, būsime labāk iepazīnuši Kungu un varēsim ar jaunu sparpu turpināt savus iesāktos darbus un pienākumus. Lūgšana ir žēlastība. Katrā lūgšanā darbojas Svētais Gars. Mums jāapzinās, ka Viņš mūsos lūdzas un Viņš izmaina mūsu sirdi.

„Gaismas Taka” redakcija

Esī sveicināta, žēlastības pilnā (sal. Lk 1, 28)

Maijs – Dievmātei veltīts mēnesis

Maijs ir skaistākais mēnesis gadā, kad viss dabā sāk zaļot un ziedēt. Šai mēnesī Baznīca aicina savus bērņus īpaši godināt debesu un zemes Karalieni.

Jau Spānijas karaļa Alfonsa X sarakstīto dzejoļu vidū ir viens ar interesantu nosaukumu „Lai atnāk labais maijs”. Viņš slavē šī mēneša svētīgumu un aicina tajā godināt Jaunavu Mariju.

1549. gadā Vācijā tika izdota grāmatiņa „Garīgais maijs”, kur pirmo reizi maijs tika nosaukts par Marijas mēnesi.

Svētā Filipa Neri dzīvesstāstā lasām, ka viņš pulcinājis bērņus pie Marijas statujām un svētbildēm, dziedājis ar tiem dziesmas un aicinājis Marijai par godu veltīt ziedus, garīgus upurus un atteikšanās.

Dominikāņu novīči Fiesolē maija mēnesī pulcējās pie Dievmātes svētbildes un godināja viņu ar mūziku, dziesmām un garīgo atteikšanos.

1692. gadā kapucīnu tēvs Laurencijs Šmefi izdevis pirmās iespīestās „Maija dziesmas”.

Turpinājums 8. lpp.

➔ *Sākums 7. lpp.*

Tomēr vēsturiski par īsto maija dievkalpojumu autoru tiek uzskatīts jezuītu tēvs Ansolani. Maija mēnesī karaliskajā kapelā Neapolē viņš katru dienu organizējis dziesmu koncertu Dievmātes godam. Koncerta noslēgumā vienmēr tika dota svētība ar Vissvētāko Sakramentu.

1726. gadā cits jezuītu tēvs Hannibals Dionizijs izdeva grāmatiņu ar zīmīgu nosaukumu „Maija mēnesis jeb Marijas mēnesis”, kurā viņš aicināja veltīt šo mēnesi Dievmātes godināšanai. Viņš īpaši aicinājis skaisti izgreznot Dievmātes svētbildi, skaitīt lūgšanas un veltīt Marijas godam „garīgus ziedījumus”, tas ir, ipašas atteikšanās. Līdzīgas grāmatiņas izdevuši arī citi jezuīti.

Veronas draudzes baznīcā, sākot no 1739.g., maijā tika skaitīta litānija Dievmātes godam, rožukronis un veltīti „fioretti” – garīgie ziedījumi.

Tomēr šie dievkalpojumi nebija plaši pazīstami, jo svētais Alfons Liguori nav par tiem neko minējis savā darbā „Marijas pagodināšana”, kaut arī bija dedzīgs Marijas godinātājs.

Par vislielāko maija dievkalpojumu apustuli tiek uzskatīts jezuītu tēvs Mucareli. 1787. gadā viņš izdeva grāmatiņu, kurā aicināja uz maija dievkalpojumiem. Šo grāmatiņu viņš bija izsūtījis visiem Itālijas bīskapiem. Pats šo dievkalpojumu ieviesa Romā, slavenajā baznīcā, kuras nosaukums ir „Il Gesu”, neskatoties uz to, ka formāli jezuītu ordenis šajā laikā nepastāvēja, jo pāvests Klements XIV 1773. gadā to likvidēja. Tēvs Mucareli vadīja arī maija dievkalpojumu Parīzē, kad kopā ar pāvestu Piju VII devās uz Napoleona Bonaparta kronēšanu. Pijis VII maija dievkalpojumu dalībniekiem piešķīra atļaujas.

Sv. Jānis Bosko kopā ar saviem puisiem maijā greznoja Marijas altārīšus, kuri tika novietoti katrā zālē un guļamistabā. Bija pat konkursi, kurā zālē būs visskaistāk izgreznotas Jaunavas Marijas svētbildes. Katru dienu svētais Jānis Bosko saviem puisiem deva „fioretti” – praktiskos norādījumus sekošanai Dievmātes tikumiem.

19. gs. maija dievkalpojums bija jau pieņemts gandrīz visās valstīs.

Latvijas kaimiņu zemēs maija dievkalpojumi ir tikuši ieviesti laikā no 1852. gada līdz 1864. gadam, bet Latvijā to aizsākumu var meklēt ap 1860. gadu.

Mūsu dzimtenes katoļiem Latgalē ir bijis paradums maija vakaros pulcēties uz Vissvētākās Jaunavas Marijas godināšanu pie saviem ciemu un ceļmalu krustiem, kur viņi ir dziedājuši savas svētās Mātes godam dziesmas, lasījuši attiecīgas meditācijas par Dievmātes dzīvi un tikumiem un skaitījuši vai dziedājuši viņai veltīto litāniju un citas lūgšanas. Kam nav bijusi iespēja ierasties uz lūgšanām pie krusta, tie līdzīgā veidā lūgušies savās mājās.

Līdzās šādai Dievmātes godināšanai ir pastāvējis garīgās dzīves vadītāju ieteikts paradums kā pie krustiem, tā mājās izlozēt visam mēnesim un katrai dienai speciālas zīmītes ar attiecīgiem konkrētiem uzdevumiem Dieva goda vairošanā un pašu garīgās dzīves veidošanai – „fioretti”. Kā visam mēnesim, tā katrai dienai ir bijušas 12 zīmītes. Katrs lūgšanu dalībnieks ir paņēmis vienu zīmīti un centies tajā doto norādījumu ievērot.

Turpinājums 9. lpp. ➔

→ *Sākums 8. lpp.*

Mūsdienās pats dievkalpojums notiek vakarā vai arī no rīta tūlīt pēc svētās Mises pie Jaunavai Marijai veltītā altāra, kas greznots ziediem un zaļumiem, vai arī pie baznīcas galvenā altāra, dziedot kādu slavas dziesmu Jaunavai Marijai. Pēc tam priesteris parasti saka īsu mācību vai nolasa fragmentu par Dievmātes dzīvi un tikumiem. Tad Vissvētākā Sakramenta priekšā tiek dziedāta vai lasīta Loretas litānija un dota svētība. Beigās tiek dziedāta kāda dziesma Dievmātes godam.

„Gaismas Taka” redakcija

„Ko jūs stāvat, skatīdamies debesīs?” (Apd 1, 11a)

Kunga Debeskāpšanas svinības

5. maijā

Debeskāpšanas notikumā īpašā veidā atklājas augšāmceltā Kristus godība. Apustuļi nebija Kristus augšāmcelšanās liecinieki tiešā veidā: viņi atrada tukšo kapu, atvelto akmeni; ienākot iekšā kapā, neatrada Kungu Jēzu un atcerējās, ko Viņš sacīja par savu augšāmcelšanos. Apustuļi nebija šajā Kristus kapā augšāmcelšanās brīdī, viņi neredzēja Pestītāja piecelšanos no mirušajiem un Viņa ieiešanu Dieva godībā. Debeskāpšana bija mirušā un augšāmceltā Kristus redzama ieiešana Dieva godībā. Šis Evaņģēlija notikums pārsteidz ar savu spēku: Kristus redzamā veidā uzkāpj debesīs, ieiet godībā.

Tas nav nejauši. Jēzus varēja arī kādā citā veidā atstāt šo redzamo pasauli. Varēja vienkārši kļūt neredzams, kā Viņš to vairākas reizes darīja mācekļu priekšā pēc augšāmcelšanās. Tomēr bija nepieciešams šāds notikums, kas pārsteidz mācekļu iztēli. Tas piepildīja mācekļus ar lielu gara spēku. Eņģeļi, parādoties mācekļiem, saka: „Ko jūs stāvat, skatīdamies debesīs? Šis Jēzus, kas uzņemts debesīs prom no jums, tāpat nāks, kā jūs redzējat viņu debesīs aizejam.” (Apd 1, 11) Šie vienkāršie vārdi dievišķo uzkāpšanu debesīs saista ar vienkāršo cilvēku dzīvi. Šie vārdi tik spēcīgi iespaido mācekļus, ka viņi iet uz Jeruzalemi. Sākumā viņi katru dienu gaidīja Kristus otrreizējo atnākšanu un tikai vēlāk saprata, ka eņģeļu vārdi nav attiecināmi uz tuvāko laiku. Bet ko nozīmē šie eņģeļu vārdi?

Tie nozīmē, ka visa vēsture pēc Kristus notiek zem šo vārdu zīmes: „Ko jūs stāvat, skatīdamies debesīs? Lūk, Kristus, kurš atnāks pie mums.” Šie vārdi līdz sirids dziļumiem uzrunā katru ticīgu cilvēku, kurš ir spējīgs apzinīgi pārdomāt Dieva Vārdu. Eņģeļu vēstījumam jābūt vērtības nosakošam, dzīves programmai. Un mūsu galvenā vērtība ir Augšāmceltā gaidīšana. Šai gaidīšanai jāpiepilda mūsu dzīvi tāpēc, ka katrs no mums savas zemes dzīves noslēgumā, pārejot no laicīgās dzīves mūžīgajā, savam acīm ieraudzīs Kristu un dos Viņam norēķinu par savu dzīvi.

Tā Debeskāpšanas notikumā savienojas vēsture ar eshatoloģiju, ar neredzamo nākotni, apliecinot, ka cilvēka dzīvei ir jēga tikai tad, ja viņš vērsas pie Dieva un gaida Kristus atnākšanu savā dzīvē.

Mums ir dots laiks no Kristus uzkāpšanas debesīs līdz otrreizējai atnākšanai kā sagatavošanās laiks, kā cīņas laiks, kā laiks, kad nostiprinām dievišķo patiesību savā dzīvē, pretojoties grēkam un netaisnībai. Mēs esam aicināti nevis uz vienaldzīgu Kristus gaidīšanu, bet uz aktīvu Viņa gribas pildīšanu. Dzīvosim patiesi kristīgu dzīvi, izmantojot līdzekļus, kādus piedāvā Baznīca - sakramentus un lūgšanu, - tad arī mēs pēc šīs zemes dzīves varēsim skatīt Kristus godību debesīs un būt laimīgi mūžīgi!

Priesteris Vitālijs Filipenoks

Vienoti Latvijai

Latgaliešu kongresam 100

Pirmais Latgales latviešu kongress 1917. gada 26. – 27. aprīlī (pēc jaunā stila 9. – 10. maijā) Rēzeknē bija pirmā demokrātiski ievēlētā Latgales latviešu pārstāvju sanāksme, kurā tika nolemts, ka Latgales, Vidzemes un Kurzemes latvieši ir viena tauta un Latgalei jāapvienojas ar pārējiem topošās Latvijas valsts novadiem vienā zemē.

Drīz pēc Februāra revolūcijas 1917. gada 12. martā Latgaliešu kara upuru palīdzības biedrības telpās Pēterburgā notika plaša Latgales inteligences, strādnieku un karavīru apspriede, kurā tika debatēts par Daugavpils, Ludzas un Rēzeknes apriņķu atdalīšanu no Vitebskas guberņas un to pievienošanu Vidzemes un Kurzemes latviešu apdzīvotajai teritorijai. Vairums klātesošo delegātu balsoja par apvienošanu (par 43, pret 23), tādēļ tika ievēlēta organizācijas komisija apvienošanās kongresa sasaukšanai. 6. – 7. aprīlī Rēzeknē notika Latgales sabiedrisko darbinieku apspriede, kas nosūtīja telegrammu Krievijas Valsts domniekam Jānim Goldmanim, prasot visas latviešu zemes apvienot vienā autonomā apgabalā. Sapulcē pieņēma lēmumu Rēzeknē sasaukt tautas kongresu, kura delegāti izvēlami pa divi no katra pagasta vai draudzes, pa 2 – 4 no strēlnieku bataljoniem, pa vienam no latgaliešu organizētām kolonijām un no sabiedriskiem darbiniekiem, ko liks priekšā kongresa organizācijas komisija. Par kongresa organizācijas priekšsēdētāju ievēlēja Nikodemu Rancānu. Kongresa apsardzei uz Rēzekni tika atvesti ap 40 latviešu strēlnieku Jāņa Rubuļa vadībā.

Kongresa organizācijas komisijas pulcētajā gājienā piedalījās ap 30 tūkstošiem cilvēku ar lozungiem, starp kuriem bija arī kongresam naidīgi noskaņoti protestētāji. Rēzeknes katoļu baznīcā dekāns N. Rancāns noturēja svinīgu dievkalpojumu. Kongresā piedalījās 183 delegāti un pirmās dienas sanāksmes notika kinoteātra „Diāna” telpās. Kongresa priekšsēdētāja amatam izvirzīja F. Trasuna un F. Kempa kandidatūras. Jāatzīmē, ka F. Kempa un 38 viņa atbalstītāji atstāja kongresa telpas. Ir vairākas versijas par to, kāpēc F. Kempa tā rīkojies. Viena no versijām ir tāda, ka F. Kempa neesot bijis mierā ar to, ka viņam neļauj otrreiz izteikties no tribīnes (kongresa ievaddaļā tika nolemts, ka runāt no tribīnes var tikai vienu reizi, bet daži delegāti bija uzstājušies divas reizes), otra versija – F. Kempa esot pametis kongresu, jo ticis noraidīts viņa priekšlikums sākumā Latgalē izveidot stipru pašvaldību, un tikai tad, uz kopīgiem noteikumiem apvienoties ar pārējiem topošās Latvijas novadiem. Ticis noraidīts arī viņa lūgums parakstīt dokumentu, kurā garantētu baltiešu neiejaukšanos Latgales valodas, reliģijas un skolu lietās.

Pēc apsveikumiem sekoja J. Rancāna pamatziņojums par latgaliešu stāvokli Krievijā un attiecībām ar Vidzemes un Kurzemes latviešiem. Sekojošās debatēs atbalstīja viedokli, ka Latgales, Vidzemes un Kurzemes latvieši ir viena tauta.

Otrās dienas sanāksme notika Rēzeknes tirdzniecības skolas telpās, un debašu rezultātā tika pieņemti šādi lēmumi:

1. apvienotajā Latvijā Latgalei jābūt autonomijas tiesībām;
2. latgalieši savu valodu patur baznīcās, skolās un visās Latgales iestādēs;
3. ticības lietās katoļticīgajai garīdzniecībai ir tiesības uzturēt tiešus sakarus ar Romas pāvestu.

Šo lēmumu realizēšanai kongress ievēlēja Latgales pagaidu zemes padomi ar 60 deputātu vietām, no tām 24 bija rezervētas poļu, krievu un ebreju minoritātēm. Par padomes priekšsēdētāju ievēlēja Franci Trasunu.

Sākums iepriekšējos „Gaismas Taka” numuros

Kardināla Juliana Vaivoda kalpošana Daugavpilī

No 1921. gada 9. augusta līdz 1924. gada 31. augustam Julians Vaivods bija Daugavpils skolu kapelāns.

Neskaitot Daugavpils cietokšņa teritorijā vēl pirms šī cietokšņa izbūves jezuītu uzcelto baznīcu, kas publiskiem dievkalpojumiem savas atrašanās vietas dēļ nebija izmantojama, pilsētā bija divas draudzes baznīcas – tā sauktajā Jaunbūvē gadsimta sākumā Dievmātes godam celtā lielā un staltā baznīca un pilsētas centrā – mazāka baznīca, kas celta iepriekšējā gadsimta vidū svētā Pētera godam. Pie otrās darbojās arī kapelāns Vaivods.

Vaivodam ierodoties Daugavpilī, par šīs draudzes prāvestu kalpo Rēzeknes draudzē dzimušais priesteris Kazimirs Kalinka (1871 – 1943), kas bija latvietis, tomēr dievkalpojumos pēc sena ieraduma pieturējās pie poļu valodas. Jaunajam kapelānam bīskaps uzdod šo tradīciju lauzt, uzsākot baznīcā sprediķu teikšanu arī latviešu valodā.

Kapelāns, protams, tā dara, bet baznīcēnu daļa, kuriem nepatīk šāds jaunievedums, sākumā uz to reaģē ar apzinātu trokšņošanu, lai garīdznieka vārdi paliktu nesadzirdēti un nesaprasti arī tiem, kuri tos gribētu dzirdēt. Ar laiku tomēr stāvoklis mainās, jo jaunā priesteris runā sāk iepatīties arī protestētājiem, un beigās visi piekrīt, ka nav nekā sliktā, ja baznīcā ierastajai kārtībai līdzās poliskajiem sprediķiem, dziesmām un lūgšanām skanēs arī latviskās un latgaliskās.

Kapelānam J. Vaivodam Daugavpilī veiksmīgi rit darbs arī skolās, sabiedriskajos pasākumos un katolisko rakstu druvā. Rosīgs viņš ir 1917. gadā nodibinātajā Latgales latviešu Romas katoļu kultūrveicināšanas biedrībā „Saule”, kas ar centrālās valdes sēdekli Daugavpilī un nodaļām dažādās Latgales vietās sekmīgi līdzina ceļu novada kultūras augšupejai.

Bet 1924. gadā arī gadās, ka kapelāns dažu ietekmīgu garīdznieku klātbūtnē izsaka savas domas par toreiz sākušos un jau sabiedrības ausīs nonākušo konfliktu starp arhidiecēzes vadību un Saeimas deputātu priesteri Franci Trasunu. Un šis gadījums, kā domā pats Vaivods, ir par iemeslu viņa tūlītējai pārcelšanai no Daugavpils uz Varakļāniem.

*No Jāņa Broka grāmatas „Pirmais no mūsu tautas”
Turpinājums nākamajā „Gaismas Taka” numurā*

Rēzeknes Katoļu vidusskolas dārzā uzstādītā Juliana Vaivoda pieminēkļa ģenerālsponsors:

LDZ
LDZ RITOŠĀ
SASTĀVA SERVISS
LOKOMOTĪVU UN VAGONU REMONTS

Paziņojumi

Rekolekcijas Sarkanu Dzīvības Mātes rekolekciju mājā

30 dienu klusuma rekolekcijas “Klusumā ar Kristu” Sarkanu Dzīvības Mātes rekolekciju mājā (Rēzeknes nov. Sarkanos) no 2016. gada 30. aprīļa līdz 30. maijam, kuru laikā varēs iziet 30 dienu klusuma rekolekcijas, kas ir pilnais Ignācija no Lojolas piedāvātais klusuma rekolekciju formāts (septiņas – astoņas dienas ir to saīsināts variants). Rekolekcijas vadīs jezuītu tēvs Aļģimantas Gudaitis un Euharistiskā Jēzus kongregācijas māsa Brigita. Ignāciskā klusuma rekolekcijas piemērotas

pieaugušajiem (apm. no 18 gadiem), kam jau ir izveidojusies zināma dzīves pieredze un lietu uztvere. Jābūt gatavībai pavadīt laiku lūgšanā un klusumā, kaut arī var nebūt iepriekšējas lielas lūgšanu pieredzes.

Ignāciskās rekolekcijas var nebūt piemērotas cilvēkiem ar psihiskiem traucējumiem, emocionālo nestabilitāti. Kā norisinās ignāciskās klusuma rekolekcijas? To laikā dalībnieki apņemas ievērot pilnīgu klusumu. Reizi dienā katrs tiekas ar savu garīgo vadītāju, pārrunā iepriekšējās dienas pieredzi un saņem norādījumus dienas lūgšanai. Parasti tie ir četri lūgšanu laiki, kad privāti tiek lasīti un pārdomāti Svētie Raksti vai citi garīgi teksti. Rekolekciju dalībnieki katru dienu kopīgi piedalās svētajā Misē un adorē Vissvētāko Sakramentu. Šajā laikā pamazām norimst iekšējie trokšņi, un cilvēks nostājas savas sirds un Dieva priekšā. Nereti tas nav viegls laiks, dažādi sārnī un grūtumi arī paceļas augšup. Bet tieši tam ir domāta Dieva un pieredzējuša garīgā vadītāja palīdzība. **Vietu skaits rekolekcijās ir ierobežots, lūgums pieteikties savlaicīgi: tel. 29387125** (māsa Brigita SJE).

No 20. – 27. jūnijam Sarkanu Dzīvības Mātes institūta rekolekciju mājā notiks ignāciskās klusuma rekolekcijas. **Rekolekciju tēma: Dieva Tēva mīlestībā.** Rekolekcijas organizē un vada Euharistiskā Jēzus kongregācijas māsa Brigita SJE. Informācija un pieteikšanās **pa tālr. 29387125.** Lūgums pieteikties savlaicīgi (m. Brigita SJE).

No 24. – 31. augustam Sarkanu Dzīvības Mātes institūta rekolekciju mājā notiks ignāciskās klusuma rekolekcijas. Organizē un vada Euharistiskā Jēzus kongregācijas māsa Brigita SJE. Informācija un pieteikšanās **pa tālr. 29387125.** Lūgums pieteikties savlaicīgi. (m. Brigita SJE).

* * *

Laikraksta „**Gaismas Taka**” redakcija pateicas par iesūtītajiem jautājumiem un aicina lasītājus arī turpmāk aktīvi iesaistīties laikraksta tapšanā, sūtot jautājumus uz redakcijas e-pastu: **eppuslatgaliensis@inbox.lv** vai arī rakstot vēstuli uz adresi: Latgales iela 88, Rēzekne, LV-4601 (ar norādi Gaismas Takai).

Nākamais „Gaismas Taka” numurs iznāks maijā

„Gaismas Taka”, reģ. nr. M 001011

Izdevējs: Romas katoliskās Baznīcas Rēzeknes – Aglonas diecēze un biedrība „Latgalieši”.

Redakcijas adrese: Latgales iela 88, Rēzekne, LV-4601

E-pasts: eppuslatgaliensis@inbox.lv (ar norādi: Gaismas Takai)

Iespiests: SIA „Latgales druka”

Adrese: Baznīcas iela 28, Rēzekne, LV-4601

Par publikāciju saturu un atspoguļoto faktu precizitāti atbild publikācijas autors.

Redakcijai ir tiesības labot manuskriptus.